

„Edinost“

z tega enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročnice brez priložene naročnine se oprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); v en Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašitvi se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsko. Naročnino in oglaš je plačevati v Trstu.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upraviteljsko, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik F. An. Podnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu.

Avstrija in Italija v Albaniji.

(Zvršetak.)

Da je albanska duhovščina večinoma italijanska, to sem omenil že gori; to je naravna posledica nje vzgoje v Rimu. To pa ne daje Italiji pravice, da bi mogla zahtevati deželo.

Take pravice Avstrija seveda tudi nima po mednarodnem pravu; tu more torej iti le za to, da preiskujemo, za katero obeh držav bi bila posest Albanije večja kulturna potreba in katera bi se imela več bati, ako bi bila Albanija v posesti druge?

Italijani kriče seveda z lastno jim živahnostjo: »Mi ne moremo nikdar dopustiti, da bi Albanija postala avstrijska, ker bi sicer Avstrija »nadvladovala Adrijo«. Ali to je le prazna fraza, ker je ves ta hrup Italija uprizorila le v ta namen, da bi zopet enkrat mogla loviti v kalnem. Želje namreč, da bi Avstrijo s kričanjem oplašili, da bi pozneje zadobili nje dovoljenje za aneksijo Albanije, o čemer izkoriščajo kakor presijo žuganje, da Italija izstopi iz trozveze in se pridruži dvozvezi. Če pa bi bila Albanija danes res italijanska, potem bi se Italija požurila, da bi jo ponudila Avstrijeem v zameno za južni Tirol. Po taki zamenjavi ne bi nijeden Italijan v avstrijski Albaniji videl kaj izpodtakljivega ali celo nevarnega.

In v resnici ni mogoče sprevetiti, kaka škoda bi nastala za Italijo od tega, ako bi Avstrija zasela Albanijo? Italijansko brodogradništvo je materialno v veliki premoči nasproti avstrijskemu, z bok česar tudi avstrijska zastava, vijoča se v albanskih pristaniščih, nikakor ne more ustanoviti gospodstva nad Adrijo. Tu gre v glavnem za »pristanišča« — boljše: ladijedelnice — v Medui in Durazzu, od katerih je jedno boljše od drugega. Medua sestoji iz nekaterih hiš in Durazzo je bomo ribiško gnezdo s 1400 prebivalcev; kajti Avlona, ki je nekaj boljša in utegne šteti kakih 5000 prebivalcev, spada že k spodnji Albaniji, katere prebivalstvo je od onega zgornje Albanije v vsakem pogledu (tudi jezikovno) tako različno, kakor n. pr. ono v Meklenburgu od onega v Tirolu. Čegi (Zgornjealbanci) in Toski (Spodnjealbanci) se ne umejo mejebojno in se sovražijo prav temeljito. — Dvomljivo je torej, da-li bi Avstrija dobro storila, ako bi svoje aspiracije raztegnila do epirotiške ali celo do grške meje.

Kakor četrto »pristanišče« bi mogli označiti ono v Oboti na Bojani, do kjer je ta reka plovna za male parnike in kjer je zveza s Škadrom krajša in boljše, nego ona preko Medue. Po poglobitvi Bojane bi mogli sicer

Škadar sam z malimi stroški prirediti kakor pristanišče, kar bi bilo velike vrednosti za avstrijsko pomorsko trgovino.

Kajti tega ni smeti prezreti: do nedavna je avstrijska trgovina nadvladovala Albanijo po Lloydovih parnikih, ki pristajajo: Dulčinj, Medua, Durazzo in Avlona. Še le od tedaj, ko tudi italijanske ladije vzdržujejo zvezo med Bari in albanskimi pristanišči, se tudi Italija udeležuje na trgovini. O tem pa bi bila Avstrija še vedno na dobrem, ako bi se nekoliko bolj zavzemala za stvar.

Albanija v avstrijski posesti bi torej za Italijo ne pomenjala nič drugega, nego da bi malec trpela nje itak še jako skromna trgovina med Apulijo in Albanijo. To bi bilo vse, in kaj takega se dogaja tudi marsikaterim državam brez teritorialnih sprememb, le po carinsko-politiških odredbah, ne da bi bil radi tega mir v nevarnosti. Tudi o tem ne more biti govora, da bi južni Italiji od Avstrije grozila nevarnost, ali da bi avstrijsko brodogradništvo zaprlo Adrijo. V prvo ni nobeno avstrijsko pristanišče pripravno za priredbo vojnega pristanišča in taka priredba bi bila spojena s stroški, ki ne bi bili v nobenem razmerju s koristjo; v drugo ne more šibkeje brodogradništvo nikdar zapreti tako širokega morja, kakor je Adrija, in tudi če bi Avstrija posedovala obrežje doli do Prevese — ne gledé na to, da ima Italija na nasprotni obali veliko bolj in važnejše pristanišča. (Bari, Brindisi, Barletta, Molfetta itd.)

Vse drugače pa se kaže slučaj, ako bi Italija imela Albanijo! Potem bi prišla Avstrija v hudo položeno. Potem bi jej bil na balkanskem polotoku potegnen zapah. Vrh tega grozi Avstriji od Italije nevarnost, ne le pri Gorici in Tirolu, ampak tudi v Novem bazarju, ker bi Italijani v slučaju vojne, podpirani od Črnogorcev, vdrl v Bosno in bi tam povzročali neprijetnosti. Konečno bi bila avstrijska trgovina z Albanijo popolnoma uničena.

Ob takih okoliščinah je smeti pač reči, da nobena samozavedna, razumna vlada v Avstriji ne more nikdar dopustiti, da bi Albanija prišla v italijansko posest.

Mali Lošinj.

Spiridijon Gopčević.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 20. avgusta 1901

† Dr. Kaizl. Že v včerajšnji številki smo priobčili brzojavko, da je bivši avstrijski

navdušiti za komisarje cesarja Jožefa, ni za bana Balašo. Drug list mi je pripovedoval zopet, kako težki časi so bili za dobo Napoleonovih vojen in koliko sta trpela ta in oni ded, eden njiju, ker je bil na sumu, da je prijatelj Francozov, ker je na svojem malem imetju kraj Karlovca vsprejemal v hišo francoske častnike, a drugi — ker je čital Voltairja. Ah — kaj še le pozneje!

Že mi je dogorevala sveča, ko se še nisem mogel ločiti od stare mobilije. In še le v zadnji hip se mi je uprlo oko v pregrajno deščico, katere nisem bil opazil poprej.

Dotaknil sem se je ter sem o tem slučajno zadel na tajno pero, da je skočila ven kaj mala ladijca, v kateri je ležal zvezdčič pisem, trdno zvezanih s pobledele modro vrvice iz atlasa.

Ni po rokopisu, ni po imenih, a niti po »milieu-u«, ki je prihajal iz pisem, nisem mogel določiti, čegava so pisma in na koga se nanašajo.

Iz čitanih lističev je govorila vsa zgodovina jedne ljubezni. A iz teh porumenelih

finančni minister, sedanji češki državni poslanec in jeden najučenejših mož v vrstah Mladobuhov, smrtnonevarno obolel in da so zdravniki izgubili vso nado, da bi mu rešili življenje. No, uro potem pa smo že dobili sporočilo, da je Kaizl umrl v Mitkovicah pri Bolšlavi. Dr. Josip Kaizl je bil v najlepši možki dobi. Bilo mu je še le 47 let. V razmerju s to starostjo je torej Kaizl napravil najsijajnejšo kariero in priča to, da je bil duševna moč prve vrste. Z dr. Kaizlom je zgubila zbornica poslancev jednega najznamenitejših strokovnjakov v finančni in narodnogospodarski stroki, katerega sodelovanje bo težko pogrešala. Dr. Kaizl se je rodil kakor sin pok. finančnega svetnika, Edvarda Kaizla, dne 10. junija 1854. v Volynu na češkem. Po dovršenih gimnazijalnih študijah je ustopil kakor slušatelj prava na praško vseučilišče, kjer je bil l. 1876. promoviran doktorjem. Na to se je podal na Strassburško univerzo, kjer je pri slovitem profesorju Schmellerju dva semestra poslušal predavanja o nacionalni ekonomiji. Pozneje je spisal več znamenitih znanstvenih knjig finančne in narodnogospodarske usebine in je sodeloval pri čeških, nemških in celo laških strokovnih listih. Leta 1883. je bil imenovan izrednim profesorjem nacionalne ekonomije na češkem vseučilišču v Pragi; istočasno je izvrševal tudi odvetniško prakso. L. 1891. pa je bil imenovan rednim profesorjem istotm. Leta 1885. je bil izvoljen, kakor pristaš staročeske stranke v državni zbor, l. 1887. pa je izstopil iz staročeske stranke in odložil svoj mandat; a l. 1890. je bil na podlagi programa mladočeske stranke od praške trgovinske zbornice zopet izvoljen v državni zbor, kjer je bil vedno člen vseh gospodarskih in finančnih odsekov. Dne 6. marca 1898. je ustopil kakor finančni minister v Thunovo ministerstvo, kjer je ostal do padea tega ministerstva, ki se je izvršil dne 2. oktobra 1899. On je sodeloval na mnogih važnih reformah v državnem zboru, kakor na regulaciji uradniških plač, plač uslužbencem in finančnim stražnikom i. dr. Z dr. Kaizlom je izgubila posebno mladočeska stranka jednega svojih najboljših členov in odličnih parlamentarcev.

Nov element spora med Čehi in Nemci na Češkem je nastal sedaj na — cerkvenem polju. Namestnim škofom v Pragi je imenovan nemški kanonik dr. Frind. To je razburilo vse češke stranke, ker vidijo v tem imenovanju začetek raztrganja dežele na cerkvenem polju. To imenovanje pripisujejo pruskemu uplivu, to je pritisku kardinala Koppa v Vratislavi in neškega po-

slanika na Dunaju. Zato ima to imenovanje še posebno pomembnost. Staročeska »Narodna politika« pravi: »Mi predlagamo to stvar javnosti zato, da bo ne le češka duhovščina ampak da bodo vsi katoliki češki protestirali proti namerjanemu raztrganju kraljestva Češkega v cerkvenem pogledu. Vlado pozivamo, naj razmislija o tem, da-li je v interesu nerazdeljivega kraljestva Češkega in vse države, da se na Češkem še na verskem polju razvname hud boj.«

Car na Francozkem. Predsednik Loubet je povabil cara na velike vojaške vaje v Šampanjo. Car je vsprejel povabilo in dospe tja po morju ter se izkrea v Dunkerque. Predno se izkrea, ogledata si car in Loubet severno brodovje, ki vsprejme carja, ko isti prispe v francosko morje.

Vojna v južni Afriki. Iz novejših vesti je razvideti, da se je bojevanje v južni Afriki zopet osvežilo in svet se je začel zopet intenzivneje baviti z južnoafriškim bojem. Buri postajajo čim dalje tem drznejši in Angleži niso nikjer več na varnem pred Buri, ki so tu pa tam zopet oprizeli ofenzivo, t. j. začeli sami napadati angležke čete. Dne 17. t. m. so Buri zavzeli Bremersdorp, oplenili pošto in popolnoma pokončali vse mesto. Angležki listi poročajo, da odpor Burov v Oranju postaja vedno manjši in da mislijo svojo akcijo koncentrirati v Kapski koloniji, kjer bodo operirali burski poveljniki Delarey, Schmidt in Dewet. Povdarjamo: tako poročajo angležki listi!

Lord Kitchener poroča zopet o neki jako čudni »zmagi« Angležev; pravi namreč, da je stotnik Wood s 150 možmi premagal kakih 600—800 Burov, da pa ni mogel izkoristiti te zmage in da je o »retiriranju« (sic!) zgubil nekaj mož. Mi se le čudimo Angležem, čemu da imajo v južni Afriki proti peščici Burov tako veliko armado, ako more 150 Angležev premagati kar 800 Burov?! Iz tega bi se dalo sklepati, da Angleži ne morejo premagati Burov samo radi tega, ker jih je, namreč Angležev — preveč. Drugič pa je ta »zmaga« uprav moderna, ker se ni dala izkoristiti in ker so zmagovalci po tako sijajni zmagi — retirirali.

Iz Haaga poročajo, da je Nizozemska baje pripravljena pričeti akcijo v to, da bi vlasti izdale protest proti Kitchenerjevi proklamaciji. Tudi car da je imel o tej stvari pogovor s Krügerjevim privatnim tajnikom Vanderhoven-om, kateri je na dolgo konferiral tudi z ruskim ministrom za vnauje stvari, grofom Lamsdorfom; tem dejstvom pripisujejo veliko politično važnost.

V pogovoru z irskim poslancem Red-

ali brez vsake sledi barbarščine; narobe: podeljal je lieu tudi plemenitosti, dražesti in odločnosti. Celó divno se je skladalo to povsem neklasično lice s klasično frizuro svoje dobe in je kazalo vse tisto dražest — tisti posebni čar, ki so ga imele po svoji nošnji žene iz dobe »directoire-a« in »empire-a«.

Skoro mrzličavo sem se na novo lotil čitanja. Še več: vzel sem beležnico, da si zabeležim vsako vrsto, kolikor se mi je videlo. Listi so bili pisani z žensko in moško roko. Bilo je tudi iztrganih zapiskov, zamotanah rož in drugega evetja. Iz samih zapisov in iz listov ni izhajalo kako razrešenje ljubezni, bila je le — rekel bi — kronika ljubezenske sreče in trajanja njenega. Še le to, da sem med listi našel njenih in njegovih pisem, zbranih in zloženih od udanosti in zvestobe nekoga, sililo je, da sem moral misliti na nekaj žalostnega in tragičnega.

(Pride še).

PODLISTEK

Pripovedovanja starega papirja.

Hrvatski spisatelj Sandor Gjalski. Poslovenil M. C-tič.

Skoro potapljal sem se v to morje pisem. Že od zjutraj za rano pa do kasno v noč sem ostajal pred omaro; komaj in komaj da sem odhajal k obedu, potem, ko so me morali klicati po dva-trikrat. Saj — koliko sem našel tega! Ne porečem preveč, ako rečem, da mi iz teh po starinsko pisanih črk, iz teh modro-sivih in rumeno-belih papirjev ni vel le dihi ljubavi, milina nekdanje hiše in rodbine, ne le mrzlina neprestanega minevanja, ampak vela mi je tudi tragika in zla usoda, od katere je proganjan hrvaški človek že od toliko vekov. Našel sem tu list, kjer se dedu z očetovo strani priobčuje kakor še povsem mlademu človeku, da mu je oče z najstarejšim sinom pal v Nemčiji proti Francozom; našel sem zopet listov, kjer je videti, koliko preganjanja je trpel ded z matrine strani, ker se ni mogel in ni hotel

kakor fina duhovita »caprice« — štrlel v vis,

mondum je dejal Krüger, da se Buri ne dajo ustrašiti po angleških proklamacijah in govorih. Take stvari da navdajajo Bure le z novim pogumom za nadalnje vstrajanje v boju.

Značilno je tudi dejstvo, da je car povabil tudi burskega odposlanika na ženinino svoje sestre, s čemer je car pripoznal neodvisnost burskih republik in Bure kaakor vojujočo vojsko. Radi tega se angleški poslanik ni udeležil ženinine in je, glasom nekaterih listov, celo pretestiral proti temu činu. Vse to izgleda torej nekoliko drugače, nego bi hoteli Angleži, ki so zahtevali od vlasti, naj sploh ne pripoznavajo Burov kakor bojujočo stranko, ampak naj jih proglasijo za roparje in morilce.

Iz vseh najnovejših vesti je sklepati torej, da šanse Burov niso ravno tako obupne.

Tržaške vesti.

Bolezen presv. vladike Šterka. Osební zdravnik presvetlega, gosp. dr. Mandić, ki se je predvčeršnjim povrnil iz Rogatea, kjer je obiskal prevzvišenega bolnika, nam javlja, da se presvetli počuti vsaki dan bolje, tako, da bi se mogel — ako bo to povoljno stanje nadaljevalo — bolnik povrniti v Trst že prve dni prh. meseca. Izvzemši revmatične bolečine v ramenih in nekoliko oslabljenja — kakor posledica težke bolezni — se presvitli počuti popolnoma dobro in ima tudi že normalni apetit.

Razvejavljeno odpuščenje iz službe. Pred par meseci je apelno sodišče v Trstu e. k. sodnega kancelista, g. B. Čeruja, odpustilo iz službe. Sedaj pa doznajemo, da je viša oblast razveljavila ukrep kakor v zakonu ne utemeljen.

Premeščenje. C. k. finančni komisarijat št. III. s pristojnim oddelkom finančne straže št. 9 se je premestil danes iz Via Molingrande št. 16 v Via Giulia št. 5 (nova hiša blizu Via Kandler.)

Conte Lambertenghi gre. Conte Lambertenghi, vsegamogočni laški konzul v Trstu, mož, katerega je smatrala vsa tukajšnja irendentistična kompanija pravim pravečim — kraljevim namestnikom za Primorsko in čegar ime je ravno te dni krožilo po avstrijskih listih, ko je cesarskega avstrijskega namestnika v Trstu nekako kilcal na odgovornost radi tistega dogodka v Borštu: ta mož, conte Lambertenghi, je torej premeščen od tukaj na Nemško, kakor generalni konzul na novoustanovljenem konzulatu v Frankokrodu. Neodrešeni bodo gotovo pretakali britke solze za njim. Na njegovo dosedanje mesto pride se lanji laški konzularni agent na Cetinju.

Hvala lepa na taki enakopravnosti! V vladnem listu od prošlega petka, dne 16. t. m., smo slučajno opazili tri gorostasne dokaze o — enakopravnosti, kakor jo umevajo na Primorskem.

Državna železnica, oziroma nje ces. kr. vodstvo razpisuje oddajo velike množice lesu raznih vrsta, a razpis jesamo v nemško-laškem jeziku! To je prvi dokaz. Drugi je ta, da tukajšnji višji finančni inspektorat nekaj razglaša v samo laškem jeziku!!

Ta izgled je še markantnejši, ker gre tu za gradnjo nove finančne hišice na cesti iz Trsta v Barkovlje!

Tu gre za nekaj, kar lahko izvrše slovenski podjetniki! In kar je še najlepše, je to, da bo ta hišica stala na okoličanskih tleh, kar pa gospodu baronu Koberju menda ni znano!

Tretji dokaz je podalo e. kr. okrožno sodišče v Gorici, ki razpisuje mesto sodnega adjunkta izključljivo v — laškem jeziku!!!

Za danes bo menda dovolj — kaj ne, dragi čitatelji!

Bodo-li sedaj verjeli? Vsakokrat, ko je naše ljudstvo, ogorčeno in razdraženo po izzivalnem vedenju laških podanikov, počelo reagirati, so čifutski laški listi zaganjali grozen krik o nasilstvu in barbarstvu našega ljudstva ter pozivljali vsa mogoča oblastva, neizvzemši laški konzulat in laško ministerstvo za vnanje stvari, naj energično posežejo vmes in izposlušajo, da bo naše ljudstvo kolikor mogoče ostro kaznovano! Po domače povedano: laški listi so zahtevali, naj bi se uporabila vsa sredstva, da bo naše ljudstvo prisiljeno mirno prenašati vsa infamna izživljanja lačnih laških polenterjev. Torej naše ljudstvo, ki je tu doma, v svoji državi, v svoji domovini, na svojem posestvu naj bi se pustilo nesramno izživati in žaliti od laških lačnih pritepencev, ki prihajajo semkaj s trebuhom za kruhom in ki bi

moralí doma poginiti, ako bi se jih ne usmilile tuje države in jim dajale jesti. Taki ljudje, ki niso doma gospodarji niti jedne pedi zemlje, ki so doma gospodarski in socialni sužnji, hoteli bi tukaj ukazovati domačinom posestnikom! In človeku naj bi ne vskipovala kri v žilah, ko vidi, kako semkaj priseljeni čifuti cinično stavijo take zahteve in z najnesramnejšo infamnostjo pozivljajo oblastva, naj bi ugodila njihovim zahtevam! Da, to je tako nezaslišano, impertinentno, da je za kaj takega sposoben le kak — smrdljiv čifut.

Dosedaj je ta nadloga, ki se je priklatlila iz Italije, izziviljala samo naše ljudstvo po okolici. Sedaj pa, ko se čuti dovolj trdno, ko vidi, kako mogočne zaščitnike ima v laškem čaopisju, laškem konzulatstvu, laški vladi in celo v naši avstrijski vladi, sedaj dozdeva se tej laški nadlogi, da sme tudi v mestu samem postopati, kakor da bi bila doma! Seme gre res krasno v klasje in sad dozoreva!

Potuha, ki jo je laško časopisje dan na dan dajalo regnicolom, je iste tako napihnila, da kažejo sedaj svojo impertinenco tudi proti Lahom samim v Trstu. Pretep, ki je v nedeljo zvečer navstal mej tržaškimi Lahí in Benečani, izzvali so Benečani — s svojo prepotenco! Kakor pripoveduje sam »Piccolo«, vrgel je neki Benečan nekega domačina iz krčme, kar je seveda razgrelo kri itak že silno razburljivim pretepačem tržaškim. No, čifutski listi: sedaj pa le otvorite svoje skladišče psov in name-tajte jih na svoje tržaške Lahe, ki so bili tako »barbarski«, da se niso hoteli dati po tujcih — čeprav so bili ti tujci regnicoli — metati iz krčme!

Radovedni smo, kaj poročeta na to laški konzul in tržaško namestništvo?! In stvar je vendar nekoliko resnejša, nego je bila ona — komedija v Borštu. Takrat je šel jeden Lah samo radi lepšega par dui v bolnišnico, sedaj pa ležita tam: jeden v smrti nevarnosti, drugi pa težko ranjen.

Ala, »Piccolo« & Co., dajte, pišite kaj!

Prav res so se skregali s pametjo. O vprašanju kongregacije sv. Jeronima v Rimu brzojavljajo današnjemu »Piccolo« iz Rima mej drugim tudi to gorostasno bedastost, da so hrvatski škofje poslali podpore redovniku Frankoviću, ki je jeden izmed ustvariteljev hrvatskega v Dalmaciji.

Dalje res ne morejo iti v svoji zatelebanosti, ko nam govore o še živčih »ustvariteljih hrvatske« v deželi, ki je že stoletja in stoletja skoraj izključno hrvatska. Ne, kaj takega je možno pričakovati res le od pravih — kretenov. Nam pa se vse dozdeva, da je ravno »Piccolo« rimski poročevalec najpopolnejši kreten med vsemi »Piccolo«-vimi so-trudniki.

Kako je to? Pišejo nam: V Ljubljani je mestni svet vsprejel že do 600 meščanov na podlagi novega domovinskega zakona. V Trstu pa nam ni znan še niti en konkreten slučaj o vsprejemu kakega prosilca!

Nekaterniki sicer trde, da je tu pa tam vsprejet ta ali oni, ali mi ne verjamemo, ker vemo, da se to vsaj na podlagi novega zakona — ni zgodilo!

Tržaški magistrat se brani z vsemi štirimi, sprejemati take — po njega menenju — nepotrebne meščane in res vrača kar vse vlozene prošnje, brez razlike jezika, v katerem so pisane!

Nekateri teh (zavrženih) prosilcev so napravili utok na e. kr. namestništvo, toda tudi tu si ne dajo sile, kajti v teku dveh mesecev niso rešili še niti ene take prošnje!!

Neki prosilec, ki čaka že dva meseca na rešitev utoka, je šel na namestništvo, kjer so mu povedali, da imajo tam že cele kupe takih prizivov, katere rešijo — ko bodo imeli vse skupaj!! Kako je prišlo e. kr. namestništvo do tega, da, meni nič, tebi nič, čaka, da pridejo vsi vtoki skupaj in da jih reši še le potem?! Naše skromno menenje je to, da naj se že vlozeni prizivi rešijo, neoziraje se na one, ki bodo vlozeni morda — prihodnje leto!

Prosimo slavno politično društvo »Edinost«, naj ukrene vse, kar mogoče, da se ta zelo važna stvar reši v najkrajšem času.

(Opomba uredništva. Ker nam prihajajo razna vprašanja o gori omenjenih prošnjah, povemo tu vsem, da vsakdo zadobi domovinstvo, ako zadosti zahtevam zakona. Sicer pa treba potrpljenja, ker jestvar neva, ne še popolnoma jasna, in ker provzroča ogromnega dela — a so sedaj zelo vroči dnevi).

Pomemben dan smo doživeli — tako nam pišejo od sv. Marije Magdalene spodnje — dne 15. t. m. v gostilni našega obrtniškega društva pri sv. Ani. Bila je to sicer le skromna domača veselica, ki pa je proslavila za nas velepomemben, spominski dan, ko smo si zagotovili svoj — dom! Dosegli smo, po čemer smo hrepeli toliko časa. Skoro si postavimo svoj narodni dom in sicer na poziciji, o kateri so menili nasprotniki, da je že definitivno njihova. Ali prošla je doba našega spanja, čas naše nezavednosti. Vzbudili smo se tudi mi in si gradimo svoje domove. Čast in slava naši tržaški posojilnici in hranilnici, ki nam je pripomogla v to!

Ali tudi naše društvo more z zadoščenjem gledati na dosedanje delovanje svoje tekom 4 let. In čast komur čast: naš blagajnik g. Ivan Marsić, in ustanovitelj društva, ima glavno zaslugo na vspešnem razvoju istega! A vso čast zasluži tudi ves trudoljubivi odbor. Gospodu Marsiću smo dolžni iskreno hvalo, zlasti sedaj, ko je, tako rekoč, podložil svoje premoženje, da si moramo zgraditi svoj dom! Bog nam ga ohrani — hvalenost naša mu je zagotovljena.

Torej tudi mi pri sv. M. M. smo si kupili lepo posestvo in na lepem kraju. Da nam ta dogodek ostane v vednem spominu, smo se zbrali vsi udje obrtniškega društva: navdušeni, izrazom srčnega veselja na licih.

Kakor rečeno: le skromno in priprosto smo proslavili ta dan — ali pristrčno, kakor bratje, ki se ljubijo in ki hočejo živeti v tej ljubavi ter delati za skupni blagor svoj. Kakor vsikdar, ko treba delati, je bila tudi to pot med nami naša vrla uzorna »Slava«, ki je divno prepevala nam v radost in narodni stvari v proslavo. In bilo je — seveda — tudi govorov, v katerih so govorniki na priprost način, ali z besedami, ki so prihajale iz srea, povdarjali pomen dogodka, katerega smo slavili.

Prvi je govoril gospod Josip Pregare, predsednik obrtniškega društva, ki je pozival navzoče, naj bodo tako zložni vsikdar v bodoče kakor so bili do sedaj, ker le v zlogi da je moč. Za njim se je oglašil predsednik pevskega društva »Slava«, vredni in uzorni voditelj naš, gospod Anton Miklavec. On je se svojo prepričevalno besedo tako navdušil vse občinstvo, da je isto po napitnici obrtniškega društva kar vskipelo, da ni bilo navdušenju ni konca ni kraja. Nato sta govorila gg. Nardin in Bjekar. Zlasti poslednji je izrekal hvalo obrtniškega društvu in je tudi obrazložil potrebo, da tržaški Slovenci dobe v mestu osrednji narodni dom. Tudi neki gospod iz Barkovelj — čegar ime mi ni znano — je izrekel nam Magdalenčanom svoje čestitke, na čemer mu bodi izrečena bratska zahvala.

Krasno so nam minevale ure ob divnem pevanju naših »Slavašev«, na čemer gre posebna zasluga tudi neutrudnemu pevovodji, gospodu Valentinu Pižonu. A slednjič, o polnoči, smo se jeli razhajati s sladko zavestjo v srečo, da se skoro začnemo shajati v — svojem domu!

S Proseka nam pišejo: Dovolite tudi meni, da nekoliko spregovorim o nekaterih nepristojnostih, ki se nam gode — tudi po lastni krivdi.

V prvi vrsti naj omenim neke nove nadpise tukajšnjih obrtnikov, ki so, brez vse potrebe, trojezični in pa še popačeni po vrhu. »Barbire«, »Liquorista« itd., kakor da se naš Prosek nagiblje proti — Italiji. Seveda še v tisto grozno lakoto naj bi prišli! To bi pokalo v nas!

Koliko časa že prosimo in prosimo, da bi dobili poljske čuvaje, ali nikjer ni duha ni sluha o kaki rešitvi tega vprašanja. Vodo nam vozijo le za sproti in kake so naše poti?! Kje so brezobrestna posojila za obnovljenje vinogradov, kakor dobivajo vinogradniki v drugih deželah?

Kar se dostaje poljskega varstva, so bili sklenili že pred 20 leti zakon v deželni zboru tržaškem, po katerem se je določil po en mož z gotovo plačo za vsako vas. In žandarmerija naj bi šla na roko na poljskem varstvu. Tudi neko brošuro so bili menda sestavili o tem. Kje je? V kakem arhivu na namestništvu ali na magistratu? To je vnebovpijoče. Saj dobivajo samo od lova toliko, da bi lahko plačevali poljske čuvaje. A najlepša je ta, da oni, ki imajo lov, nič ne streljajo, vso česar nam tudi zajci delajo veliko škodo.

S kratka: puščajo nas brez poljskega varstva, brez pitne vode, brez dobrih poti!

In potem pa še pravijo, da so »dobri«, in zahtevajo, da jim moramo biti hvaležni z — dva- in trojezičnimi napisi!

Že prejšnji dopisnik v »Edinosti« je omenil, kolika škoda nam grozi na grozdju od delaveev na vodovodu »Aurisina«, to je tudi gola resnica: tu nam grozi prava — trtna uš! A vlada je bila ob začetku del na tem vodovodu še tako, kako bi rekli?! — no recimo: skrbna, da je svarila naše posestnike, naj se kar nič ne protivijo tem delom, češ, da bo že ona čuvala, če potreba, tudi z vso energijo, da se izvrši, kar namerja »Aurisina«. Ker se te dni že mnogo govori o »objektivnosti«, menil bi jaz, da bi zahtevala sedaj najprimitivnejša objektivnost, da se z isto energijo zavzame tudi za našo korist!! Mari ne?!

Ali uvodoma sem že rekel, da je vse to možno tudi po naši lastni krivdi. Neki infernalno zlobni in notri do mozga pokvarjeni elementi, hlapci izdajstva, so pokvarili del našega ljudstva, da isto ni nikdar zložno, tudi če gre za največjo njegovo korist. Ali ne vidiš, ti ubogo zaslepljeno ljudstvo, da te ravno zato razdvajajo, da ne moreš misliti na-se, da ne moreš zbirati svojih moči v svojo lastno obrambo — za obrambo svojih interesov?! To nalogo, da te razdvajajo, imajo tisti peklenski izdajce.

Zato tudi jaz apelujem do naših činite-ljev: začnimo borbo, energično, brezobzirno, po načelu: zob za zob! Vi se nam postavite na čelo in kar Bog da in sreča junaska!

Dober »bažo«. Pišejo nam: Prošli teden sem imel opravka na Krasu. Vračaje se od tam v nedeljo popoldne, korakal sem ravno proti openski postaji, ko sem začul slovensko melodijo. Malo sem podvizal in pri cestnem ovinku res zagledal deklece nekaj korakov pred seboj, ki je še vedno nadaljevala svojo pesem. Nasproti pa sta jej prihajala dva laška pobalina — oba dobro vinjena. Eden njiju je šel proti njej in jo hotel se silo prejeti okrog vratu reki: »Un baso (poljub) ghe dago še no la kanta più per ščavo«. O teh besedah pa se je deklica razljutila tako, da ga je z obema rokama sunila proč od sebe, da je nesnaga z nosom poljubil — tla! »Tukaj imaš »bažo«, tlaška šleva! — rekla je deklica in tekla brzih nog ed njega.

Popravek. Notico, priobčeno včeraj pod zaglavljen: »Slavnemu e. kr. redarstvu na znanje« moramo, resnici na ljubo, popraviti v toliko, da gosp. Pegan ni vložil prošnje na magistratu in da torej ni magistrat vrnil dotične prošnje. Stvar je pa tako-le: Gospod Pegan je dal pred 6 meseci napraviti dotično prošnjo in sicer v sekociji za ljudsko štetje v ulici Molin a vento, za kar je plačal krono. Sedaj je bil gotov, da mu je mestni magistrat vrnil prošnjo in nam je sam tako sporočil. Ko smo pa v dobili dotično prošnjo v roke, smo se prepričali, da prošnja niti vložena ni bila in je torej sleparija še huja!

Tiskovni pogrešek. V našo včerajšnjo notico »Rdeči prapor« urinila se je v tretjem odstavku druge kolone na vrhu ne-ljuba pomota, katero pa so čitatelji gotovo sami popravili in sicer se mora tamkaj mesto: »Čuti namreč, da je bil v svojem nauku o domovini vendar malo preveč odkritosrčen, in zato zdaj, po moji stari navadi, zavija«, glasiti: svoji stari ...

Novi Lloydovi parniki. Generalni ravnatelj avstr. Lloyd, vitez Peichl, je odpotoval na Angležko, da nakupi 4 nove parnike za družbo.

Tri od teh parnikov bodo namenjeni za promet z vshodom, jeden pa za plovbo v Indijo in Kitaj.

Deželno sodišče v Trstu. 19-letni Ivan Nemeš iz Jelšan je bil kakor kovaški pomočnik v službi pri kovaču Jernej Rupniku in je navajal gospodarjevega sina, da je očetu kradel denar in razne predmete, katere sta fanta potem prodajala in ves denar, kakih 50 kron, zapravila. Kakor sokrivec ga je obsodil sodni dvor na 5 mesečno težko ječo.

19-letni kovač Karol Posar, 44-letnjak Josip Coscianceh in 42-letni težak Josip Fedola, vsi iz Kopra, so kradli tamkaj sol (na solinah), potem kavo, razne druge stvari in nekoč tudi zlat prstan. Posar se je, ko so ga aretirali, tudi na vse moč branil in hotel pobegniti ter je bil obdolžen tudi radi tega zločina. Ker so izpovedbe prič popolnoma potrdile obtožbo, obsodil se sodni dvor Josipa Coscianceha na 4 mesečno, in Karola Posarja na 6 mesečno ječo; Posar pride po dostali kazni pod policijsko nadzorstvo. Fedola je bil oproščen.

Rešena ladija. Ono ladijo, ki se je potopila pred par dnevi blizu Pirana, so včeraj dvignili na površje in jo spravili v pristanišče v Umagu.

Poskušen samomor. 31-letni Ivan B. se je hotel sinoči okoli 9. ure na zemljišču, imenovanem »pra de Conti«, umoriti z nožem; zadal si je več ran po vratu in jedno nad sreem. Na tem pa ga je zapazil neki 15-letni mladenič, ki je ležal nekoliko oddaljen v travi; hitel je k možu, mu pomagal vstati in ga spremil na zdravniško postajo. Dospel semu tja, je samomorilecu zdravnik obvezal rane, ki pa po sreči niso nevarne; na to so spremili moža v bolnišnico. Povprašan po vzroku tega čina, odgovoril je, da radi neke neozdravljive bolezni ni mogel dobiti dela in je bil vsled tega v največji bedi.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 21. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica delle Poste vecchie 4, tiskarski stroji; ulica dell'Acquedotto 23, vino in posoda; ulica Ghenga 2, krčmarska oprema; ulica Manzoni 2, hišna oprava; ulica Montorsino 910, hišna oprava; ulica Gelsi 3 A, aparati na plin.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplo in ob 7. uri jutraj 25.0, ob 2. uri popoldne 32.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 764.5. — Danes plima ob 0.11 predp. in ob —.46 pop.; oseka ob 6.12 predpoludne in ob 7.29 popoldne.

Na veselici ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda so podarili oziroma preplačali vstopnino: Č. g. župnik Treven 4 K, gospa Ivanka Vatovec poslančeva so-proga 5 K, g. Čarga 20 st., g. I. M. Mare 60 st., g. D. Dekleva 40 st., g. Dougan 20 st., g. Batagelj 60 st., g. Dežman 3 K 20 st., g. Kuštrin 20 st., g. Zepec 20 st., g. Može 40 st., g. N. N. 10 st., g. N. 10 st., g. Persič 60 st., g. I. Nepožlan 80 st., g. N. 60 st. profesor Mandić 1 K 60 st., g. Pintar 60 st., g. Rože 60 st., ga. Rože 20, ga. Doleš 20, g. N. po 20 st., g. S. Godina 60 st., g. F. Godina 20, g. J. Godina 20, g. Krizman po 20 st., g. Cvek 60 st., g. Nabergoj 60 st., g. N. 50 st., g. Bareto 40 st., g. Keršovan 60 st., g. Kocjančič 60 st., g. Mer K. 60 st., g. Dr. Černe 1 K, g. Istinič 40 st., g. N. 20 st., g. Gulin 40 st., g. Trobec 80 st., g. Klemenčič 20 st., g. Citer 1 K, g. Bareto 60 st., g. Čadež 60 st., g. N. 60 st., g. Bogdan 60 st., g. Vitez 60 st., g. V. Župančič 1 K, g. Turk 1 K 20 st., g. Babič 1 K, g. I. Črnić 20 st., g. J. Vatovec 80 st., g. N. 40 st., g. J. Štoka 1 K, g. Pegan 60 st., g. Černe 40 st., g. N. 20 st., g. Zgonik 20 st., g. Skrinjar 20 st., g. Muha 60 st., g. Fabiani 1 K 60 st., g. Žitko 60 st., ga. Škrinjar 1 K, Nepoznan 60 st., g. Kovač 60 st., g. Šutej 1 K, g. Šuban 60 st., g. Andrej Čok je poslal 1 K, ker se ni mogel udeležiti veselice. Ali ne daje tu priprosti mož najlepši izgled naši višji inteligenci, ki se dosledno ne udeležuje nobene veselice in tudi ne pošilja ustopenine. Drugi omikani narodi imajo to lepo navado, da se odzivljajo vsacemu vabilu, bodi osebno ali pa s prispevki. Poreče se gotovo, da zopet zbadamo, ali moramo, ko vidimo, koliko žrtvuje naš priprost narod in koliko imovitejši sloji! V primeri storé slednji jako malo!

Cigaretni papirčki družbe sv. Cirila in Metoda so donesli čistega dobička 1 K 60 st., katere je g. Trošt izročil podružnici. Srčna hvala!

Neki gospod si je izmislil potujočo steklenico, v katero je vrgel, komur je bilo drago po 2 st. nabralo se je tako 85 st. Hvalo g. izumitelju in darovalcem. Kaj takega bi se dalo posnemati tudi po gostilnah.

Za loterijo je podaril g. Krže pripravo za olje in kis (karafino.) Gospa Drobnik-Bučar je podarila za loterijo dva lepa zajčka, ki sta zbužala toliko smeha. Najsrčnejša jej hvala!

Za Ciril-Metodijev dar so doposlali gg. slovenski orožniki v Pulju 11 K, J. Fojačev in A. Bratina v Dubrovniku po 1 K, Ivan Trošt na Slapu pri Vipavi 1 K, Jerič v Trstu 4 K, Nekerman 2 K, Koren 2 K, Leban 2 K na Proseku, Fran Klemenc ka-pelan v Škocijanu 6 K, gospica Kravos nabrala na veselici »Delavskega podpornega društva« 3 K 31 st. Skupaj 33 K 31 st. Zadnjič izkazanih 609 K 38 st. Vse skupaj 642 K 69 st.

N. B. Ako bi kak dar po pomoti ne bil objavljen, prosi se, da se to naznani blagajništvu.

Vesti iz ostale Primorske.

× Izjava. Izjavljamo, da gosp. Ivan Kuret, nadučitelj v Dekanih ni dopušljatelj zadnjih dopisov iz Dekanske občine.

× Društvo »Domovina« v Volčjem-gradu je imelo v nedeljo dne 18. avgusta t. l. svoj radni občni zbor, po dnevnem redu, že objavljenem v tem listu. Volitev novega odbora se je vršila povsem mirno in zložno. Izvoljenih je bilo 8 odbornikov kakor jih je predlagal dosedanj predstnik; in sicer so bili izvoljeni: Vinko Metlikovec predsednikom, Avgust Štolfa tajnikom in Mirko Rebuta blagajnikom.

× V Moščenicah v Istri otvorijo dne 25. t. m. z velikim slavljem »Hrvatsko čitaonico«. Moščenice so tudi eden tistih krajev, katere ja nestvor Krstić hotel zastrupiti se svojim infernalnim početjem. Tem radostaeje pozdravljamo otvoritev čitalnice.

Vesti iz Kranjske.

* Češki kolesarji na Kranjskem. Povsodi po Gorenjskem je ljudstvo prisrčno pozdravljalo mile goste in jim prirejalo vsprejeme. Češki gostje so bili najprijetnejše presenečeni in zagotavljali so, da odselej ne bodo zahajali v planine, kjer gospodarijo tujei, ampak zahajali bodo raje v divne slovenske gore med svoje brate. — V soboto je prišlo v Ljubljano 17 kolesarjev in kaeih 30 čeških turistov.

Na banketu v »Narodnem domu« jih je pozdravil gosp. Rudolf Vesel v imenu zaveze slovenskih kolesarjev. V imenu čeških gostov se je zahvalil g. Klimeš, ki je slovenskim kolesarjem izročil lepo darilo — čeških dam. V imenu Ljubljane jih je pozdravil g. župan Hribar v češkem jeziku, ki je ob velikem navdušenju navzočih slavil češko-slovensko vzajemnost. Zvečer je bil koncert, na katere sti sodelovali društvi »Ljubljana« in »Slave« ter meščanska godba.

V nedeljo so bili češki gostje v Postojni. kar je dalo našemu pevskeemu društvu »Slava« povod, da je istega dne izletelo v Postojno. O tem smo prejeli nastopni dopis:

Izleta se je udeležilo 30 pevcev. V narodnem hotelu v Postojni so peveci zajutrkovali in potem odšli v jamo. Na plesišču v sredi jame so zapeli »Morje adrijansko«, na Kalvarski gori pa društveno himno. Jako lepo je bilo slišati, kako je narodno petje odmenalo po jami. Ob 1. uri in pol popoldne so se peveci vrnili iz jame ter šli zopet v narodni hotel, kjer so obedovali; po obedu so šli na razvaline grada Sovič, kjer so lepo zapeli pesem »Slovenec in Hrvat«. Pesem se je lepo razlegala po vsej okolici. Ob 2. uri popoldne so šli Čehi (kolesarji in drugi) v jamo. Ko so prišli iz jame zbrali so se tudi oni v narodnem hotelu ter se skupno zabavali. Peveci »Slave« so zapeli nekatere zборе. Gospod prof. dr. Anton Rovšal je pozdravil pevce »Slave« (druzi, žalibog, ni bilo) jako navdušeno; povdarjal je ljubezen, ki vlada med Čehom in Slovincem. Izvajal je, da Čehi dobro vedo, kako so tržaški Slovenci zatirani od Italijanov, a Čehi imajo ob enem tudi vedno boje z Nemcem. Sosebno pa je povdarjal, da bi vendar ne bi bil mislil nikdar, da so tržaški Slovenci taki, kakor vidi tu na društvu »Slava«. Na krasni govor odgovoril je predsednik »Slave«, gosp. Miklavec, ter srčno pozdravil brate Čeha, na kar so peveci zapeli pesem »Bivali Čehove«. To je bilo najprijetnejše iznenađenje za češke goste. Govoril je potem še drugi Čeh ter proslavil vse Slovence v imenu staroste kolesarjev. Potem pa so skupaj peli Čehi in Slovenci (in sicer so Čehi začeli) narodne pesmi »Naprej«, »Hej Slovani« itd. Profesor Roušal je tu pel naprej. Ker se je bližala ura odhoda, pozdravil je še enkrat brate Čeha predsednik »Slave«; peveci so z velikim navdušenjem klicali »na zdar« Čehom, a Čehi »na zdar« Slovincem. »Slava« je edkorakala na kolodvor. Peveci so se dobro zabavali ves dan, ali ura, ki so jo preživeli s Čehi, bila je za nje gotovo najlepša vsega dneva in jim ostane v vednem spominu. Društvo »Slava« ni napravilo tega izleta le sebi v zabavo, temveč tudi zato, da v imenu trž. Slovencev pozdravi mile brate Čeha na slovenskih tleh. Čehi so bili najprijetnejše iznenađeni, ker tega niso pričakovali, da jim društvo iz tržaške okolice stori to, kar bi imeli storiti — Postojnčani. Vsi so se čudili, da je v Postojni tako mrtvo v narodnem pogledu. Ko je društvo »Slava« došlo na kolodvor v Postojno, bil je tam edini, ki je pričakoval dru-

štvo g. S. Bartel, pevodnja »Slovanskega pevskega društva« iz Trsta, a od Postojnčanov ni bilo ne duha ne sluha. Istotako je bilo, ko so prišli Čehi. Nobenega vsprejema, vse tiho. Kje so bila ta dan narodna društva postojnška? Saj bi vendar bilo lepo, da bi Slovenci iskali družbe s Čehi — od katerih se imamo vendar mnogo učiti in pa tudi s tržaškimi pevci, ki so šli v Postojno s tem namenom, da pozdravijo tudi postojnske narcdnjake.

Ko so peveci prišli na kolodvor v Postojni, da se vrnejo v Trst, niso v vlaku nikjer dobili prostora in nekateri so morali do sv. Petra, drugi celo dalje stati kakor ovce. Mi bi priporočali slav. ravnateljstvu južne železnice, da bi ob nedeljah brzovlak imel od Ljubljane sem vsaj še eden ali dva voza III. razreda. Tako bi tudi ta vlak, ki bi moral biti ob 9. uri v Trstu, ne imel vedno 20 do 30 minut zamude, kakor jo ima do sedaj.

* Nova groba. V Ljubljani je umrl lastnik znane tiskarne, gospod Anton Klein. Pokojnik se je vsikdar živahno udeleževal javnega življenja. Bil je podpredsednik trgovske in obrtnijske zbornice, dolgoleten člen dež. zbora in občinskega sveta.

V Škofjiloki pa je umrl nagle smrti ljubljanski notar Schönwetter. Prišel je na kolodvor, kupil listek, sel na klop in umrl.

Vesti iz Štajerske.

»Zveza slovenskih posojilnic« v Celju priredi — kakor smo že javili — v četrtek, dne 29. avgusta leta 1901 ob 2. uri popoldne v dvorani »Doma katoliških rokodelskih pomočnikov« v Celovcu poučen shod za koroške slovenske posojilnice s sledečim vspevom: 1. Poročilo in posvetovanje o novi zadržni postavi in obvezni reviziji. 2. Pouk o sestavi letnih računov. 3. Razni nasveti.

Z ozirom na veliko važnost predmetov, ki se bodo na tem shodu razpravljali, je pričakovati, da bo vsaka koroška posojilnica po več odbornikih ali odposlancih zastopana.

Razne vesti.

Visoka starost. V selu Huti v Arbaniji je umrl Turčin Smail Hadžo v dobi 160 let. Ostavil je 200 potomcev možkega in ženskega spola: sinov, vnukov, pravnukov itd. Narod ga je imenoval Baba Smail. Do pred same smrti je bil ta starec čvrst, bistre pameti in mu ni manjkalo nijeden zob.

Carmen Sylva Tolstemu. Iz Moskve brzojavljajo: Tolstoj je prejel po prestani bolezni od pesnice Carmen Sylva (rumunske kraljice) pismo, v katerem mu ista častita na ozdravljenju. Kraljica mu je doposlala tudi svoje spise z opazko, da jo, če tudi nima veliki pisatelj časa, da bi prečital iste, zadovolji že sama misel, da njeni spisi leže na njegovi mizi.

Anarhisti Bakuninu. Anarhisti vseh dežel se pripravljajo, da postavijo v Bernu internacionalen spomenik Bakuninu. V ta namen se je že sestavil dojni odbor.

Dajte mi česa za — prvo ljubezen! Neki madjarski list prinaša pismo, ki ga je bilo pisalo neko dekle lekarničarju. V pismu pripoveduje, da jej je že 21 let in da se skoro omoži. Poleg tega ima hudega očma, ki ima mnogo denarja. Smrtno da je zaljubljena v nekega krasnega posestnika, ali druga dekleta jej hočejo ugrabiti nje »prvo iz žarko ljubezen«. Prosi torej gospoda lekarničarja, naj jej pošlje kakov lek, katerega bi ona poslala ljubljenu možu, bodi v pismu, bodi v evetju, da bi ga pridobila za-se. Ako najde takega leka v svoji lekarni, tedaj ga prosi lepo, naj jej napiše par vrstic, kako treba rabiti lek. Pismo zaključuje: »Zamo-tajte dobro in priložite račun... torej nekaj za mojo prvo ljubezen! Pozdravljam Vas... itd.«

Brzojavna poročila.

† Dr. Kaizl.

DUNAJ 20. (B.) Minister Bezek od-potuje danes iz St. Jilgena v Prago, da bo tam zastopal vladu na pogrebu dr. Kaizla.

PRAGA 20. (B.) Med mnogoštevilnimi sožalkami prihajajočimi Kaizlovi udovi, so tudi one finančnega ministra dr. Böhm-Bah-werka, trgovinskega ministra barona Calla, železniškega ministra viteza Witteka, namest-nika grofa Coudenhove in drugih.

Potovanje carja v Franciji.

PARIZ 20. (B.) Glasom poročil v listih bo carja na njegovem potovanju na Francoz-kem spremljala tudi carica.

Vprašanje obrežja v Carigradu.

CARIGRAD 20. (B.) Sultan se brani sankcionirati dogovor v vprašanju obrežja. Francoski poslanik zahteva takojšnjo sankcijo ter žuga z odpotovanjem.

Odlikovanje Lloydovega kapitana.

DUNAJ 20. (B.) »Wiener Zeitung« javlja: Njegovo Veličanstvo cesar je podelil kapitanu I. reda avst. Lloyd, Viktorju Guttmannu viteški križ Fran Josipovega reda.

Javna zahvala.

Podpisani odbor si šteje v najprijetnejšo dolžnost zahvaliti se v prvi vrsti sl. »Slo-vanskemu pevskeemu društvu«, da je, kakor vedno, tudi takrat drage volje prihitelo pevati na našo vrtno veselico ter je tako s svojim krasnoubranim petjem razveseljevalo mnogo-številno občinstvo. Srčno hvalo tudi vrlim goslačem, ki so neutrudljivo igrali komad za komadom v največje zadovoljstvo sl. občinstva. Nadalje iskreno hvalo sl. pevskeemu društvu »Kolo«, ki je prihitelo v polnem številu in zapelo par krasnih pesmic. Iskrena hvala tudi gg. prodajalkam števil, kakor tudi gg. Čar-govim, ki so pomagali, kjer je bilo treba. Iskreno hvalo nadalje gg. Gasperčič, da so posodile cvetlice za okrasbo. Iskreno hvalo sl. konsumnemu društvu pri sv. Ivanu, ki nam vedno prepušča vrt brezplačno. Najtop-lejšo hvalo vsem, ki so kaj pripomogli do najlepšega vspeha veselice. Hvala slednjič sl. občinstvu, ki je prihitelo v tolikem številu in bilo ves čas najboljša volje.

ODBOR

ženske pod. družbe sv. C. in M. v Trstu.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
TRST
TOVARNA:
Via Tesa,
vogal
Via Limitanea
ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Iz-vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod
ali železnico franko.

Iščem

gostilničarja in učenea za trgovino z mešanim blagom. A Casagrande v Ajdovščini.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurencija nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

Velikanska rastava pohištva in
tapetarij. Izvenredno ugodne
cene.
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
Moje pohištvo donese srečo.

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.
Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1, druga podružnica „Alla città di Londra“ z najfinjšimi izdelki v ulici Poste nuove 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleškina (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu od gl. 1.30 do 2.

Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške no meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Ces. kr. priv. civilni, vojaški in uradniški krojač M. Poveraj, trgovec v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstropje priporoča čistiti gospodi svojo izbornu zalogo sukneneh blaga, gotovih oblek, perila vsake vrste in vse potrebščine k oblekam za vsaki stan. Vstrezno vsakemu naročilu in po modi.

Nova čevljarnica. „Alla Corsia Giulia“, Fran Benčiča v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obnavlja vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarn. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se dogotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Pekarna in sladčičarna Jakob Jellen v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13, priporoča 3 krat na dan svež kruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Josip Bizjak urarski mojster v Trstu ulica Stadion 25, naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno delavnico za popraviljanje ur vseh vrst, bodisi žepnih najfinjših kakor tudi velikih stenskih; obljublja, da si bo prizadeval zadovoljiti vsakogar, koji bi mu blagovolil dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za mnogobrojno podporo se udano priporoča.

Zaloga dalmatinskih vin iz lastnih kleti in istrski teran toplo priporoča cenjenim družinam, gg. krčmarjem in hotelijem. Simeon Pavlinovič v Trstu, Via Chiozza 11.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na de' elo in droblno franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Delavnica za popraviljanje vsakovrstnih strojev, motorjev na plin in brizgalnic vseh vrst. Kovarska delavnica. Alojzij Schromek & C. v Trstu, ulica Belvedere št. 9.

Operater kurjih oces, (Kalistv van specializist Giordani, ima svoj ambulatorij Via Stadion 3. I. ki je odprt od g. predp. do 6. pop ob nedeljah in praznikih do 4. pop. Izvršuje odstranitev kurjih oces in zraslih nohtov tudi v najbolj kompliciranih slučajih na poseben način in brez nikakoršnih bolečin. Cena za operacijo v ambulatoriju 1 krona, na domu 2 kroni.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdirivo št. 17. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 nvč., za na dom po 30 nvč. liter. Rebula iz Brd po 32 nvč. liter. Vinski očet po 12 nvč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo 1. vrste po 20 nvč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Lepa in krasna viseča svetilnica (lampa) znamka „Brilliant Meteor-Brenner“ tvrdke Dittmar na Dunaju se po ceni prod. Naslov v naši tiskarni.

Velika zaloga pohištva in tapetarij po najnižjih cenah Peter Mšnik, ulica Torrente št. 16. Prosi se za blagohoten obisk, da se v resničnosti prepriča.

Ugodna prilika. V ulici Nuova, nasproti lekarni Zanetti se nahaja velik izbor **NAOČNIKOV** v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in srebru iz najslavnejših tovarn s in periskopičnimi lečami od 25 novč. više. Naočniki so zdravniško predpisani. Moderne lorinjete vdelane v želvino kost, dalnoglede za kopno, za po morju in gledališče. Termometri za mrzlico, barometri in povekševalne leče po ugodnih cenah. Sprejemajo se poprave.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam se zeleno varstveno znamko »nuna« 12 malil ali 6 velikih steklenic 4 krone franko.
A. Thierry-ja stolistno mazilo 2 lončka 3 kron 50 stot franko, razpošilja proti predplačilu:
A. Thierry-ja lekarna „Pri angelju varhu“ v Pregradi, Rogatec Slatina (Rohitsch-Saerbrunn).
DUNAJ: Centralna zaloga: Lekarnar C. Brady, Fleischmarkt 1. — BUDAPEST: Lekarnar I. pl. Török in Dr. Egger. — ZAGREB: Lekarnar S. Mittelbach.
Na drobno se vdobiva povsod.

Ivan Semulič TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo **bogato zalogo pohištva.** V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Najbolja prevlaka za podove je Fernolendtov bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšno prevlak, se ne priplje, se ga lahko opere in e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti skatli.

Ces. in kralj. privilegirana **tovarna kemičnih izdelkov ST. FERNOLENDT**

Zaloga: **Dunaj, V Schulerstrasse št. 21** Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črna nepremočljiva masti za usnje, patentovano sredstvo za ohranjanje podplatov „Vandol“, Kovinska čistilna zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks) Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

Assicurazioni generali V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.) To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje. Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893. gl. 58.071.673-84 Premije za poterjati v naslednjih letih 30.541.700-64 Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894. 169.929.625-03 Plačana povračila: a) v letu 1894. 9.737.614-48 b) od začetka društva do 31. decembra 1894. 292.401.706-51 Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančno pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnej hiši.

Jakob Kosmerlj TRST ulica ss. Martiri št. 16 nasproti Komando Marine. TRGOVINA jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev. Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2 nasproti ženskem liceju. Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši **Jakob Kosmerlj.** Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

JAKOB BAMBIČ trgovec z jedilnim blagom Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4. Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. — Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsa, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko. Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pohištva Rudolf Exner Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst. Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pohištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pohištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Anton Pečenko Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10. priporoča pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec. Cene zmerne. Postrežba poštena.

Gostilna Fr. Valetič, ulica Solitario št. 12. Vedno sveže pivo po 24 nč. Okolčansko in istrsko vino po 40 nč.

Tržaška posojilnica in hranilnica registrirana zadruga z omejenim poroštvom, ulica S. Francesco št. 2, I. n. (Slovenska Čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%, na zastave po 5 1/2%. Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne. Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne. Poštno hranilnični račun 816.004.

Remeljni v velikem izboru, bukovje debal orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogiece za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopnjice. Cene zmerne. **Viktor Miklavez** v Trstu Via Fonderin št. 10.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se je **Buchlerjevo kopališče** zopet otvorilo. Trst, dne 20. avgusta 1901. Uprava.

Važno oznanilo! Podpisani smatra si v dolžnosti javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRE in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizirana in stavljeni pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje ministerstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo. Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizirani zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinjša vina.

CENE: Istrski teran liter po 32 novč., VINO iz KASTELOV pri SPLITU 34 „ Fino vino iz VISA 34 „ VINO Opollo 38 „ Belo vino iz VISA 40 „ Zahtevajte vselej jamstveno znamko. Josip Tami ulica Legna št. 6 (Dvorišče).

FILIJALKA c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila. V vrednostnih papirjih na V napoleonih na 4-dnevni izkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2 1/2% 30- 3 3/4% 6- 2 1/2%

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso- 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel. v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavce, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomost, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja bitku 1% provizije. Inkaso vseh vrst po najumestnejših pogoji.

Predjmi. Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente: Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih. Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano. Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati in srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb.

„Edinost“ se prodaja razven že v znanih tabakarnah tudi J. Kramar v Rojanu in Hrast, tobakarna Via Poste nuove (zraven prodajalnice Smolars.)

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek. Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%. Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov. Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563. Poštno-hran. račun št. 837.315.

PODJETJE ZIMOLO - TRST Prvo podjetje za pogrebne svečanosti ustanovljeno leta 1876. Pisarna: Corso 41 - Zaloga: ul. Istituto 15 Telefon št. 141 - Telefon št. 145. Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I., II., III. IV. razreda; prevzi mrličev v tu- in inozemstvo; katafalki v cerkvah za pogrebne svečanosti. Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi. Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski z vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetlic v porcelanu ali biserih. Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetlic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pop brthmdoneevreg. i